2024/1799

2024 7 10

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2024/1799

2024 m. birželio 13 d.

dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių taisymas, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2017/2394 bei direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ([2]),

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([3]),

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/771 ([4]) siekiama pagerinti vidaus rinkos veikimą kartu užtikrinant aukštą vartotojų apsaugos lygį ir didesnį ekonomikos žiediškumą. Atsižvelgiant į žaliąją pertvarką, šia direktyva siekiama pagerinti vidaus rinkos veikimą kartu skatinant tvaresnį vartojimą, taip papildant Direktyvos (ES) 2019/771 tikslą;

(2) siekiant tų tikslų, visų pirma siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam paslaugų teikimui ir konkurencijai tarp vidaus rinkoje vartotojų įsigyjamų prekių taisytojų, būtina nustatyti vienodas taisykles, kuriomis būtų skatinamas vartotojų įsigyjamų prekių taisymas pardavėjo ar ne pardavėjo atsakomybe, nustatyta Direktyvoje (ES) 2019/771. Valstybės narės jau yra nustačiusios arba ketina nustatyti taisykles, kuriomis skatinamas vartotojų įsigyjamų prekių taisymas ne galiojančia pardavėjo atsakomybe ir jų pakartotinis naudojimas, kaip nustatyta Direktyvoje (ES) 2019/771. Skirtingos privalomos nacionalinės taisyklės šioje srityje sudaro faktines arba galimas kliūtis vidaus rinkos veikimui, darydamos neigiamą poveikį tarpvalstybiniams toje rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų sandoriams. Tiems veiklos vykdytojams galėtų tekti pritaikyti savo paslaugas pagal skirtingas privalomas nacionalines taisykles ir patirti papildomų sandorio išlaidų norint gauti būtinas teisines konsultacijas dėl vartotojo įprastinės gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktų reikalavimų, kurie taikomi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 593/2008 ([5]), ir atitinkamai pritaikyti savo taisymo paslaugų teikimo sutartis. Tai visų pirma paveiks mažąsias ir vidutines įmones, kurių taisymo sektoriuje yra daugiausia. Nevienodas teisinis reglamentavimas taip pat galėtų neigiamai paveikti vartotojų pasitikėjimą tarpvalstybiniu taisymu dėl neaiškumų, susijusių su veiksniais, kurie yra svarbūs priimant sprendimą dėl prekių taisymo;

(3) siekiant mažinti vartotojų įsigyjamų ir per anksti išmetamų dar galimų pataisyti prekių kiekį ir skatinti vartotojus naudoti prekes ilgiau, būtina griežtinti su prekių taisymu susijusias nuostatas, leidžiant vartotojams ieškoti įperkamų taisymo paslaugų iš taisymo paslaugų teikėjų, kuriuos jie patys pasirenka. Taisymas turėtų užtikrinti tvarų vartojimą, nes dėl jo, tikėtina, bus mažiau atliekų, susidarančių išmetus prekes, sumažės išteklių, įskaitant energiją, paklausa,

([1]) OL C 293, 2023 8 18, p. 77.
([2]) OL C, C/2023/1330, 2023 12 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1330/oj.
([3]) 2024 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. gegužės 30 d. Tarybos sprendimas.
([4]) 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/771 dėl tam tikrų prekių pirkimo–pardavimo sutarčių aspektų, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB bei panaikinama Direktyva 1999/44/EB (OL L 136, 2019 5 22, p. 28).
([5]) 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6).

susijusi su naujų prekių, kuriomis pakeičiamos prekės su trūkumais, gamybos ir pardavimo procesu, taip pat sumažės išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis. Šia direktyva skatinamas tvarus vartojimas siekiant naudos aplinkai, skatinant prekių gyvavimo ciklą, kuris apima pakartotinį naudojimą, taisymą ir atnaujinimą, kartu teikiant naudą vartotojams, kurie trumpuoju laikotarpiu gali išvengti išlaidų, susijusių su naujais pirkimais;

(4) vartotojų elgseną lemia daugybė aspektų. Renkantis tarp taisymo ir naujos prekės pirkimo, svarbus vaidmuo tenka tokiems sprendimo kriterijams kaip ekonominė nauda, patvarumas, taisymo paslaugos prieinamumas ir atstumas iki jos bei taisymui reikalingas laikas. Pasirinkti taisymą vartotojams gali trukdyti įvairios kliūtys. Šia direktyva siekiama pašalinti kai kurias iš šių kliūčių;

(5) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/1781 ([6]) visų pirma nustatomi su pasiūla susiję reikalavimai, kuriais siekiama tvaresnio gaminių projektavimo gamybos etape. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2024/825 ([7]) nustatomi su paklausa susiję reikalavimai, kuriais užtikrinama, kad prekybos vietoje būtų geriau informuojama apie prekių patvarumą ir taisomumą; tai turėtų leisti vartotojams priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl tvaraus pirkimo. Šia direktyva siekiama papildyti tuos su pasiūla ir paklausa susijusius reikalavimus skatinant po įsigijimo atliekamą taisymą ne pardavėjo atsakomybe ir pakartotinį naudojimą. Be to, Direktyva (ES) 2019/771 turėtų būti iš dalies pakeista taip, kad būtų skatinamas taisymas pardavėjo atsakomybe. Todėl šia direktyva siekiama tikslų, kuriais atsižvelgiama į Europos žaliąjį kursą – skatinti tvaresnį vartojimą, žiedinę ekonomiką ir žaliąją pertvarką;

(6) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių laisvei reglamentuoti kitus taisymo paslaugų teikimo sutarčių aspektus nei tie, kurie suderinti Sąjungos teise. Šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių laisvei reglamentuoti sutarčių teisės bendruosius aspektus, pavyzdžiui, taisykles dėl sutarčių sudarymo, galiojimo, negaliojimo ar poveikio, įskaitant sutarties nutraukimo pasekmes, ta apimtimi, kuria jos nėra reglamentuojamos šioje direktyvoje, arba teisę į žalos atlyginimą. Šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2023/988 ([8]), visų pirma tais atvejais, kai gaminys atšaukiamas dėl saugos;

(7) jei tai suderinama su šioje direktyvoje ir kituose taikytinuose Sąjungos teisės aktuose nustatytomis pareigomis, valstybės narės turėtų galėti palikti galioti arba priimti nuostatas dėl kitų prekių taisymo skatinimo aspektų, kurios galėtų papildyti šioje direktyvoje nustatytas taisykles, pavyzdžiui, susijusias su komercinėmis garantijomis, taisymo paslaugų centrų buvimu arba finansinėmis paskatomis taisyti;

(8) siekiant visapusiškai pasinaudoti šios direktyvos teikiama nauda, ji turėtų būti taikoma visoms prekėms. Tačiau nuostatos, susijusios su pareigomis pataisyti ir informuoti, kaip nurodyta šioje direktyvoje, turėtų būti taikomos tik toms prekėms, kurių taisomumo reikalavimai numatyti Sąjungos teisės aktuose;

(9) taisomumo reikalavimai turėtų apimti visus Sąjungos teisės aktų reikalavimus, kuriais užtikrinama, kad prekes būtų galima pataisyti, įskaitant reikalavimus pagal Reglamente (ES) 2024/1781 nurodytą ekologinio projektavimo sistemą (bet jais neapsiribojant), kad jie apimtų plačią prekių įvairovę ir būsimus pokyčius bet kurioje kitoje Sąjungos teisės srityje;

(10) taisytojai turi teikti vartotojams pagrindinę informaciją apie savo taisymo paslaugas. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vartotojui laisvai apsispręsti, kam patikėti taisyti prekes, ir padėti nustatyti bei pasirinkti tinkamas taisymo paslaugas, taisytojai turėtų turėti galimybę savanoriškai naudoti šios direktyvos I priede pateiktą standartizuotą Europos taisymo informacijos formą. Europos taisymo informacijos forma turėtų apimti pagrindinius parametrus,

([6]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1781, kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema, iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2020/1828 bei Reglamentas (ES) 2023/1542 ir panaikinama Direktyva 2009/125/EB (OL L, 2024/1781, 2024 6 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

([7]) 2024 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/825, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2005/29/EB ir 2011/83/ES, siekiant geresne apsauga nuo nesąžiningos veiklos ir geresniu informavimu įgalinti vartotojus dalyvauti žaliojoje pertvarkoje (OL L, 2024/825, 2024 3 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/825/oj).

([8]) 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/988 dėl bendros gaminių saugos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 ir panaikinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB bei Tarybos direktyva 87/357/EEB (OL L 135, 2023 5 23, p. 1).

turinčius įtakos vartotojų sprendimams dėl taisymo, pavyzdžiui, trūkumo pobūdį, kainą ir laiką, per kurį taisytojas įsipareigoja užbaigti taisymą. Jei taisytojas siūlo papildomas paslaugas, pavyzdžiui, transportavimo paslaugas, reikėtų nurodyti atskiras tų paslaugų išlaidas. Informacija Europos taisymo informacijos formoje vartotojams turėtų būti pateikta aiškiai ir suprantamai, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/882 ([9]) nustatytų prieinamumo reikalavimų. Europos taisymo informacijos forma galėtų suteikti galimybę vartotojams įvertinti ir lengvai palyginti taisymo paslaugas, įskaitant alternatyvius taisymo pasiūlymus, ir palengvinti informacijos apie taisymo paslaugas teikimą, visų pirma labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Taisytojai įgytų daugiau teisinio tikrumo, nes teisingai naudodami ir užpildę Europos taisymo informacijos formą jie būtų laikomi įvykdžiusiais savo teisines pareigas, visų pirma susijusias su tam tikros iki sutarties sudarymo pateiktinos informacijos teikimu pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/83/ES ([10]). Standartizuotas pagrindinės informacijos pateikimas naudojant Europos taisymo informacijos formą padidintų aiškumą ir skaidrumą, o tai prisidėtų prie didesnio vartotojų pasitikėjimo taisymo paslaugomis;

(11) jei taisytojas teikia Europos taisymo informacijos formą, jis tai turėtų padaryti per pagrįstą laikotarpį, kuris turėtų atitikti trumpiausią įmanomą laikotarpį po prašymo pateikimo ir prieš vartotojui įsipareigojant pagal taisymo paslaugų teikimo sutartį. Jei Europos taisymo informacijos forma nepateikiama, vartotojas taip pat turėtų turėti galimybę su taisytoju sudaryti taisymo paslaugų teikimo sutartį remiantis iki sutarties sudarymo pateiktina informacija, pateikta kitomis priemonėmis, vadovaujantis Direktyva 2011/83/ES;

(12) Europos taisymo informacijos forma turėtų būti teikiama nemokamai. Tačiau yra situacijų, kai taisytojas turi teikti diagnostikos paslaugą, t. y. patikrinti prekes, kad nustatytų trūkumo pobūdį arba kokios rūšies taisymo reikia. Tokiais atvejais taisytojas turėtų turėti galimybę prašyti, kad vartotojas padengtų būtinas jo patiriamas išlaidas, įskaitant darbo ar transportavimo išlaidas. Atsižvelgiant į iki sutarties sudarymo pateiktiną informaciją ir kitus reikalavimus, nustatytus Direktyvoje 2011/83/ES, taisytojas apie tokias išlaidas turėtų informuoti vartotoją prieš vartotojui paprašant suteikti diagnostikos paslaugą ir prieš pateikiant Europos taisymo informacijos formą. Vartotojai turėtų turėti galimybę neprašyti diagnostikos paslaugos, jei mano, kad diagnostikos paslaugos suteikimo išlaidos yra per didelės. Jei vartotojas nusprendžia taisyti prekę, taisytojas turėtų turėti galimybę iš taisymo kainos atskaityti tokias išlaidas. Tai nedaro poveikio valstybių narių taisyklėms dėl privalomo tokių išlaidų atskaitymo. Apie atskaitymą būtų galima pranešti Europos taisymo informacijos formoje;

(13) taisytojai bent 30 kalendorinių dienų neturėtų keisti taisymo sąlygų, kurias jie nurodo Europos taisymo informacijos formoje, įskaitant taisymo kainą. Tačiau taisytojas ir vartotojas turėtų turėti galimybę susitarti dėl ilgesnio laikotarpio. Taip būtų užtikrinama, kad vartotojai turės pakankamai laiko palyginti skirtingus taisymo pasiūlymus. Jei taisymo paslaugų teikimo sutartis sudaroma remiantis Europos taisymo informacijos forma, toje formoje pateikta informacija apie taisymo sąlygas ir kainą turėtų būti neatskiriama taisymo paslaugų teikimo sutarties dalis, taip apibrėžiant taisytojo pareigas pagal tą sutartį. Tų sutartinių pareigų nesilaikymas sprendžiamas pagal taikytiną nacionalinę teisę;

(14) jei taisytojas nusprendžia pateikti Europos taisymo informacijos formą ir vartotojas sutinka su joje numatytomis sąlygomis, taisytojas turėtų būti įpareigotas taisyti. Valstybės narės turėtų numatyti proporcingas ir veiksmingas vartotojų teisių gynimo priemones tais atvejais, kai taisytojas neteikia taisymo paslaugos po to, kai vartotojas sutiko su Europos taisymo informacijos forma. Tokios teisių gynimo priemonės galėtų apimti už diagnostikos paslaugą sumokėtų išlaidų kompensavimą;

(15) Direktyva (ES) 2019/771 pardavėjams nustatoma pareiga pataisyti prekes, jei prekių pristatymo metu jau buvo neatitikimas reikalavimams, kuris paaiškėja atsakomybės laikotarpiu. Kai ta pareiga netaikoma, daug trūkumų turinčių, bet dar galimų pataisyti prekių yra išmetamos anksčiau laiko. Siekiant paskatinti vartotojus tokiais atvejais prekes taisyti, šia direktyva gamintojams turėtų būti nustatyta pareiga vartotojo prašymu pataisyti prekes, kurioms

([9]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

([10]) 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB (OL L 304, 2011 11 22, p. 64).

taikomi Sąjungos teisės aktuose nustatyti taisomumo reikalavimai, nes tie taisomumo reikalavimai yra jiems skirti. Ta pareiga turėtų būti taikoma tiek Sąjungoje, tiek ne Sąjungoje įsisteigusiems gamintojams, kurių prekės pateikiamos Sąjungos rinkai. Be to, šia direktyva neturėtų būti kvestionuojama gamintojų ekonominė pasirinkimo laisvė nutraukti prekės gamybą, nedarant poveikio, kai taikytina, pareigai tiekti atsargines dalis ir priemones pagal Sąjungos teisę;

(16) kadangi gamintojams pagal šią direktyvą nustatyta pareiga pataisyti apima trūkumus, kurie atsiranda ne dėl prekių neatitikimo pirkimo–pardavimo sutarčiai, gamintojai turėtų galėti atlikti taisymą už tam tikrą kainą, kurią apmoka vartotojas, arba nemokamai. Kainos taikymas turėtų skatinti gamintojus kurti tvarius verslo modelius, įskaitant taisymo paslaugų teikimą. Nustatant tokią kainą galėtų būti atsižvelgiama į, pavyzdžiui, darbo sąnaudas, atsarginių dalių sąnaudas, taisymo įstaigos eksploatavimo sąnaudas ir įprastą maržą. Kaina turėtų būti pagrįsta, t. y. ji turėtų būti nustatyta taip, kad vartotojai nebūtų sąmoningai atgrasomi pasinaudoti gamintojų pareiga pataisyti. Dėl taisymo kainos ir sąlygų turėtų būti susitarta vartotojo ir gamintojo sutartyje, o vartotojas turėtų galėti laisvai nuspręsti, ar ta kaina ir tos sąlygos yra priimtinos. Tokios sutarties poreikis ir konkurencinis kitų taisytojų spaudimas turėtų skatinti gamintojus, kuriems taikoma pareiga pataisyti, siūlyti vartotojui priimtiną kainą. Pareiga pataisyti taip pat galėtų būti įvykdoma nemokamai, kai trūkumui taikoma komercinė garantija, pavyzdžiui, dėl garantuoto prekių patvarumo. Siekiant skatinti vartotojus taisyti prekes, kai taisymo neapima teisinė garantija, gamintojas turėtų galėti taisymo laikotarpiu paskolinti panašią prekę, o ji, vartotojui gavus sutaisytą prekę, turėtų būti grąžinta;

(17) būtų naudinga, jei taisymas galėtų būti atliekamas kuo arčiau vartotojo, kad būtų išvengta nereikalingų siuntimo išlaidų ir teršalų išmetimo. Gamintojai ir, kai taikytina, įgaliotieji atstovai, importuotojai ir platintojai turėtų galėti įvykdyti savo pareigą pataisyti, pavyzdžiui, pasamdydami subrangovus, jei jie neturi taisymo infrastruktūros arba jei taisymą gali atlikti arčiau vartotojo esantis taisytojas. Tačiau jie turėtų likti atsakingi už pareigą pataisyti;

(18) pagal deleguotuosiuose aktuose, priimtuose pagal Reglamentą (ES) 2024/1781, arba įgyvendinimo priemonėse, priimtose pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB ([11]), nustatytus reikalavimus gamintojai turi suteikti prieigą prie atsarginių dalių, prie su taisymu ir priežiūra susijusios informacijos arba prie bet kokių su taisymu susijusių programinės įrangos priemonių, aparatinės programinės įrangos ar panašių pagalbinių priemonių. Tais reikalavimais užtikrinamos ne tik gamintojo, bet ir kitų taisytojų techninės taisymo galimybės. Todėl taisytojai ir, kai taikytina, vartotojai turės prieigą prie atsarginių dalių ir su taisymu susijusios informacijos bei prie priemonių pagal Sąjungos teisės aktus, o vartotojai turės platesnį taisytojų pasirinkimą arba, kai taikytina, galimybę pataisyti patiems. Atsarginės dalys turėtų būti prieinamos bent Sąjungos teisės aktuose nustatytą laikotarpį. Gamintojai, dėl atitinkamų teisinių pareigų pagal Sąjungos teisę arba savanoriškai tiekiantys atsargines dalis ir priemones prekėms, kurioms taikomi šios direktyvos II priede išvardyti teisės aktai, turėtų taikyti pagrįstą kainą, kuri neatgrasytų nuo prieigos prie tokių atsarginių dalių ir priemonių ir taip nebūtų užkirstas kelias taisymui. Siekiant papildyti tas priemones, gamintojai neturėtų naudoti jokių sutarties sąlygų, aparatinės ar programinės įrangos technologijų, kurie trukdytų taisyti prekes, kurioms taikomi šios direktyvos II priede išvardytuose Sąjungos teisės aktuose nustatyti taisomumo reikalavimai, išskyrus atvejus, kai tai pateisinama teisėtais ir objektyviais veiksniais, be kita ko, siekiant užkirsti kelią neteisėtam kūrinių ir kitų objektų, saugomų intelektinės nuosavybės teisėmis pagal Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2001/29/EB ([12]), 2004/48/EB ([13]) ir (ES) 2019/790 ([14]), naudojimui arba jį apriboti. Todėl tai turėtų skatinti konkurenciją ir suteikti naudos vartotojams – būtų teikiamos geresnės paslaugos ir siūlomos mažesnės taisymo kainos;

([11]) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

([12]) 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001 6 22, p. 10).

([13]) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, 2004 4 30, p. 45).

([14]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL L 130, 2019 5 17, p. 92).

(19) prekiautojų praktika, kuria vartotojai skatinami manyti, kad jų prekių negalima pataisyti, nes anksčiau jas taisė ar apžiūrėjo nepriklausomas taisytojas, neprofesionalus taisytojas ar galutiniai naudotojai, arba melagingi teiginiai, kad toks taisymas ar apžiūra kelia su sauga susijusią riziką, tokiu būdu klaidinantys vartotojus, galėtų, kai taikytina, būti laikoma nesąžininga komercine veikla pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/29/EB ([15]);

(20) pareiga pataisyti taip pat turėtų būti taikoma tais atvejais, kai gamintojas įsisteigęs ne Sąjungoje. Kad vartotojai galėtų kreiptis į Sąjungoje įsisteigusį ekonominės veiklos vykdytoją, kuris galėtų įvykdyti šią pareigą, šioje direktyvoje numatoma keletas alternatyvių ekonominės veiklos vykdytojų, kurie tokiais atvejais privalo įvykdyti gamintojo pareigą pataisyti. Tai turėtų sudaryti sąlygas ne Sąjungoje esantiems gamintojams organizuoti ir įvykdyti savo pareigą pataisyti Sąjungoje;

(21) siekiant apsaugoti gamintojus nuo per didelės naštos ir užtikrinti, kad jie galėtų įvykdyti savo pareigą pataisyti, ta pareiga turėtų būti taikoma tik toms prekėms, kurioms Sąjungos teisės aktuose yra nustatyti taisomumo reikalavimai, ir tik tokia apimtimi, kokia jie yra ten numatyti. Taisomumo reikalavimais gamintojai nėra įpareigojami pataisyti prekes su trūkumais, tačiau užtikrinama, kad jas būtų įmanoma pataisyti. Sąjungos teisės aktų, kuriais nustatomi taisomumo reikalavimai, pavyzdžiai yra deleguotieji aktai, priimti pagal Reglamentą (ES) 2024/1781, arba įgyvendinimo priemonės, priimtos pagal Direktyvą 2009/125/EB, kuriomis sukuriama gaminių aplinkosauginio tvarumo gerinimo sistema, arba kiti atitinkami Sąjungos teisės aktai, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1542 ([16]). Šiuo pareigos pataisyti apribojimu turėtų būti užtikrinta, kad tokia pareiga apimtų tik tas prekes, kurios suprojektuotos taip, kad jas būtų galima pataisyti. Atitinkami taisomumo reikalavimai apima projektavimo reikalavimus, kuriais didinama prekių išardymo galimybė, ir tam tikrų atsarginių dalių, kurios turi būti prieinamos minimalų laikotarpį, įvairovę. Pareiga pataisyti turėtų atitikti taisomumo reikalavimų taikymo sritį, pavyzdžiui, ekologinio projektavimo reikalavimai galėtų būti taikomi tik tam tikroms prekių sudedamosioms dalims arba galėtų būti nustatytas konkretus laikotarpis, kai atsarginės dalys turi būti prieinamos. Pareiga pataisyti pagal šią direktyvą, suteikianti vartotojams galimybę po įsigijimo tiesiogiai iš gamintojo reikalauti pataisymo, turėtų papildyti su pasiūla susijusius taisomumo reikalavimus, nustatytus, pavyzdžiui, Reglamente (ES) 2024/1781, taip skatinant taisymo paklausą iš vartotojų pusės;

(22) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, šios direktyvos II priede turėtų būti išvardyti Sąjungos teisės aktai, kuriuose nustatyti atitinkamų kategorijų prekių taisomumo reikalavimai. Siekiant užtikrinti suderinamumą su būsimais pokyčiais reglamentavimo srityje, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais į šios direktyvos II priedą būtų įtraukiami nauji Sąjungos teisės aktai, kai priimami nauji taisomumo reikalavimai. Komisija tuos teisės aktus turėtų įtraukti kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 12 mėnesių po jų paskelbimo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros ([17]) nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

(23) nors šia direktyva pareiga pataisyti nustatoma gamintojui, ji taip pat leidžia vartotojams lengviau pasirinkti kitų taisytojų siūlomas taisymo paslaugas. Pasirinkti bus lengviau naudojant Europos taisymo informacijos formą, kurią savanoriškai pateikia ne tik gamintojas, bet ir taisytojai, tokie kaip pardavėjas arba nepriklausomi taisytojai, arba kuri randama atlikus paiešką internetinėje taisymo platformoje. Kadangi vartotojams reikėtų mokėti už taisymą, tikėtina, kad jie lygins taisymo galimybes, siekdami pasirinkti jų poreikiams tinkamiausias taisymo paslaugas. Todėl tikėtina,

([15]) 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“) (OL L 149, 2005 6 11, p. 22).

([16]) 2023 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1542 dėl baterijų ir baterijų atliekų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB bei Reglamentas (ES) 2019/1020 ir panaikinama Direktyva 2006/66/EB (OL L 191, 2023 7 28, p. 1).

([17]) OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

kad prieš kreipdamiesi į gamintojus, kurie, pavyzdžiui, galėtų būti įsikūrę didesniu atstumu ir kurių kaina dėl transportavimo sąnaudų gali būti didesnė, vartotojai kreipsis į netoli jų esančius nepriklausomus taisytojus arba pardavėją;

(24) vadovaujantis Direktyva (ES) 2019/771, gamintojas turėtų būti atleistas nuo pareigos pataisyti, kai pataisyti faktiškai arba teisiškai neįmanoma. Todėl gamintojas neturėtų galėti atsisakyti taisyti vien dėl ekonominių priežasčių, pavyzdžiui, dėl atsarginių dalių kainos, arba vien dėl to, kad ankstesnį taisymą atliko kiti taisytojai arba, kai taikytina, vartotojas. Nacionalinės teisės aktuose, kuriais įgyvendinama Direktyva (ES) 2019/771 arba ankstesnė Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB ([18]), jau naudojamas kriterijus, pagal kurį galima nustatyti, ar taisymas neįmanomas, ir šį kriterijų taiko nacionaliniai teismai;

(25) siekiant padidinti vartotojų informuotumą apie taisymo galimybes, taigi ir jo tikimybę, gamintojai arba, kai taikytina, įgaliotieji atstovai, importuotojai arba platintojai turėtų informuoti vartotojus pateikdami informaciją apie savo pareigą pataisyti ir taisymo paslaugas. Informacija turėtų būti prieinama bent visą pareigos pataisyti laikotarpį, kuris galėtų būti suprantamas kaip laikotarpis nuo pateikimo rinkai momento iki taisomumo reikalavimų galiojimo pabaigos. Informuojant reikėtų nurodyti prekes, kurias apima ta pareiga, ir paaiškinimą, kad tos prekės gali būti taisomos ir kokia apimtimi tai gali būti daroma, pavyzdžiui, per subrangovus. Ta informacija vartotojui turėtų būti lengvai prieinama ir pateikta aiškiai bei suprantamai, vartotojui jos nepaprašius, atsižvelgiant į Direktyvoje (ES) 2019/882 nustatytus prieinamumo reikalavimus. Gamintojui turėtų būti suteikta laisvė nustatyti priemones, kuriomis jis informuoja vartotoją, pavyzdžiui, interneto svetainėje aiškiai ir gerai matomoje vietoje, skaitmeniniame gaminio pase arba pardavimo vietoje, pavyzdžiui, kai gamintojas yra pardavėjas;

(26) siekdama skatinti taisymą, Komisija turėtų sukurti Europos internetinę taisymo platformą (toliau – Europos internetinė platforma). Europos internetinę platformą turėtų sudaryti bendra internetine sąsaja grindžiamos nacionalinės skiltys ir joje turėtų būti nuorodos į nacionalines internetines taisymo platformas (toliau – nacionalinės internetinės platformos), kurios atitinka šioje direktyvoje nustatytus kriterijus. Šiuo tikslu Komisija turėtų sukurti Europos internetinės platformos bendrą internetinę sąsają. Komisija taip pat turėtų būti atsakinga už bendros internetinės sąsajos IT priežiūros užtikrinimą ir atsakyti į naudotojų techninės ar kitas užklausas dėl netinkamo Europos internetinės platformos veikimo. Europos internetinė platforma vartotojams turėtų būti prieinama nemokamai. Į ją taip pat turėtų būti galima įtraukti, kai taikytina, atnaujintų prekių pardavėjus, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjus arba papildomas rinkos priemones, pavyzdžiui, bendruomenės inicijuotas taisymo iniciatyvas. Valstybės narės turėtų naudoti bendrą internetinę sąsają siekdamos Europos internetinėje platformoje sukurti savo nacionalines skiltis arba, kai taikytina, sukurti arba tvarkyti nacionalines internetines platformas, atitinkančias šioje direktyvoje nustatytus kriterijus. Kai valstybės narės naudojasi Europos internetine platforma, valstybės narės turėtų turėti galimybę savo nuožiūra spręsti, kaip užpildyti nacionalines skiltis, pavyzdžiui, leisti užsiregistruoti patiems, importuoti masinius duomenis iš esamų duomenų bazių gavus taisytojų sutikimą arba nustatyti, kad registracijai reikalingas išankstinis patvirtinimas. Kai valstybės narės mano, kad tai būtina, jos turėtų turėti galimybę nustatyti prieigos prie nacionalinių skilčių sąlygas, pavyzdžiui, atitikti profesinės kvalifikacijos kriterijus arba įrodyti, kad laikomasi taikomų savanoriškų Europos ar nacionalinių taisymo kokybės standartų. Tokios sąlygos turėtų būti nediskriminacinės ir atitikti Sąjungos teisę. Valstybėms narėms, nusprendusioms nustatyti prieigos sąlygas savo nacionalinėse skiltyse, turėtų būti suteiktas papildomas šešių mėnesių laikotarpis, kad jų nacionalinė skiltis pradėtų veikti;

(27) kai kurios valstybės narės arba įmonės investavo išteklius į nacionalinių internetinių platformų, skirtų taisymui skatinti, kūrimą. Siekiant išvengti pernelyg didelės administracinės naštos ir suteikti tinkamo lankstumo, valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę nuspręsti išlaikyti esamą nacionalinę internetinę platformą, atitinkančią šios direktyvos reikalavimus. Tais atvejais, kai valstybė narė palieka galioti arba sukuria nacionalinę internetinę platformą, ji neturėtų būti įpareigota Europos internetinėje platformoje sukurti nacionalinę skiltį arba paskirti nacionalinius kontaktinius punktus. Valstybės narės turėtų pasirinkti, ar sukurti nacionalinę skiltį Europos internetinėje platformoje, ar nacionalinę internetinę platformą, atitinkančią šioje direktyvoje nustatytas sąlygas, ir apie tai pranešti

([18]) 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB dėl vartojimo prekių pardavimo ir susijusių garantijų tam tikrų aspektų (OL L 171, 1999 7 7, p. 12).

Komisijai ne vėliau kaip 2026 m. liepos 31 d. Tokios nacionalinės internetinės platformos bus prieinamos per Europos internetinės platformos nuorodą, jei jos pradės veikti ne vėliau kaip 2027 m. liepos 31 d. Jos galėtų būti privačios, viešos ar privačiojo ir viešojo sektorių partnerystės internetinės platformos;

(28) Europos internetinė platforma turėtų apimti patogias naudoti taisytojų paieškos pagal valstybes nares priemones. Tai padėtų vartotojams įvertinti ir palyginti skirtingų taisymo paslaugų teikėjų pranašumą ir taip paskatinti vartotojus rinktis taisymą. Nors Europos internetine platforma siekiama palengvinti taisymo paslaugų paiešką įmonių santykių su vartotojais kontekste, siekiant skatinti tvarų vartojimą, valstybės narės turėtų turėti galimybę išplėsti joms Europos internetinėje platformoje skirtos nacionalinės skilties aprėptį, kad ji apimtų atnaujintų prekių pardavėjus, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjus arba bendruomenės inicijuotas taisymo iniciatyvas, pavyzdžiui, laisvalaikio taisyklas;

(29) valstybės narės turėtų paskirti savo atstovą į Komisijos įsteigtą ekspertų grupę, konsultuojančią Europos internetinės platformos kūrimo ir veikimo klausimais, siekiant palengvinti Komisijos ir valstybių narių veiklos koordinavimą;

(30) valstybės narės taip pat turėtų paskirti nacionalinius kontaktinius punktus, atsakingus už užduotis, susijusias su jų nacionalinių skilčių administravimu. Valstybių narių paskirti nacionaliniai kontaktiniai punktai, kai taikytina, turėtų stebėti nacionalinėje skiltyje pateiktus duomenis, siekiant aptikti, nustatyti ir pašalinti negaliojančią informaciją pagal Sąjungos teisę;

(31) Komisija turėtų užtikrinti, kad Europos internetinė platforma būtų lengvai ir nemokamai prieinama vartotojams. Europos internetinėje platformoje vartotojai turėtų galėti rasti informacijos apie tinkamas jų įsigytų prekių su trūkumais taisymo paslaugas ir, kai taikytina, apie atnaujintų prekių pardavėjus, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjus arba bendruomenės inicijuotas taisymo iniciatyvas, pavyzdžiui, laisvalaikio taisyklas. Vartotojai turėtų turėti galimybę naudotis paieškos funkcijomis, kad galėtų filtruoti ieškomą informaciją pagal įvairias savybes, pavyzdžiui, prekių kategorijas, galimybę gauti laikinas pakaitines prekes, kokybės rodiklius ir visas taisymo sąlygas, įskaitant taisytojo buvimo vietą ir tarpvalstybinio paslaugų teikimo galimybę. Europos internetinė platforma taip pat turėtų būti prieinama pažeidžiamiems vartotojams, įskaitant asmenis su negalia, laikantis su prieinamumu susijusios taikytinos Sąjungos teisės;

(32) paieškos pagal prekes funkcijoje galėtų būti nurodytas prekės tipas arba firminis ženklas. Kadangi iki taisymo prašymo pateikimo taisytojai konkretaus trūkumo negali žinoti, pakanka to, kad jie Europos internetinėje platformoje pateiktų bendrą informaciją apie pagrindinius jų teikiamų taisymo paslaugų elementus, kad vartotojai galėtų nuspręsti, ar atitinkamą prekę taisyti, visų pirma įvertinant vidutinį taisymui atlikti reikalingą laiką, galimybę gauti laikinas pakaitines prekes, vietą, kurioje vartotojas turėtų perduoti prekes taisymui, ir galimybę naudotis papildomomis paslaugomis. Taisytojai ir, kai taikytina, atnaujintų prekių pardavėjai, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjai arba bendruomenės inicijuotos taisymo iniciatyvos, pavyzdžiui, laisvalaikio taisyklos, turėtų būti skatinami reguliariai atnaujinti savo informaciją Europos internetinėje platformoje. Siekiant padidinti vartotojų pasitikėjimą Europos internetinėje platformoje prieinamomis taisymo paslaugomis, taisytojai turėtų sugebėti įrodyti, kad laikosi atitinkamų taisymo standartų;

(33) kad būtų lengviau gauti Europos taisymo informacijos formą, Europos internetinėje platformoje vartotojams turėtų būti užtikrinta galimybė per tą platformą tiesiogiai prašyti taisytojo tos formos, kai taisytojas šią formą suteikia savanoriškai;

(34) siekdamos didinti vartotojų informuotumą apie Europos internetinę platformą, Komisija ir valstybės narės turėtų imtis tinkamų veiksmų, pavyzdžiui, pateikti nuorodą į Europos internetinę platformą susijusiose nacionalinėse interneto svetainėse arba vykdyti komunikacijos kampanijas;

(35) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų nacionalinės teisės aktai, be kita ko, tuo metu, kai ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, visiškai atitiktų Sutartyse įtvirtintas pagrindines laisves, t. y. laisvę teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvę. Ši direktyva neturėtų daryti poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai (ES) 2018/958 ([19]);

([19]) 2018 m. birželio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/958 dėl proporcingumo patikros prieš priimant naujas profesijų reglamentavimo nuostatas (OL L 173, 2018 7 9, p. 25).

(36) valstybės narės turėtų imtis bent vienos taisymą skatinančios priemonės. Tokios priemonės galėtų būti finansinio arba nefinansinio pobūdžio. Nefinansinio pobūdžio priemonės galėtų apimti informavimo kampanijas, bendruomenės inicijuotų taisymo iniciatyvų rėmimą tiesioginėmis priemonėmis, pavyzdžiui, suteikiant erdvę taisymo laboratorijoms ar susitikimų vietoms, pavyzdžiui, bendruomenės ar kultūros centruose. Finansinio pobūdžio priemonės galėtų būti, pavyzdžiui, taisymo paslaugų kuponai, taisymo fondai, taisymui skirtų vietos ar regioninių internetinių platformų rėmimas arba kūrimas, mokymo programų, skirtų specialiems taisymo įgūdžiams įgyti, organizavimas ar finansavimas, taip pat su mokesčiais susijusios priemonės. Kalbant apie su mokesčiais susijusias priemones, kai taikytina, pagal Tarybos direktyvos 2006/112/EB ([20]) III priedą, valstybės narės atitinkamai gali pasirinkti taikyti lengvatinį pridėtinės vertės mokesčio tarifą buitinių prietaisų, avalynės ir odos dirbinių, drabužių ir buitinės tekstilės gaminių taisymo (įskaitant lopymą ir persiuvimą) paslaugų teikimui. Šiame kontekste Komisija galėtų svarstyti galimybę, jei tikslinga, pateikti pasiūlymą dėl tos direktyvos III priedo dalinio keitimo. Tų priemonių būtų galima imtis nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu. Valstybės narės turėtų pranešti Komisijai apie vieną ar daugiau priemonių, kurių imtasi taisymui skatinti, kad būtų palengvintas keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais. Komisija informaciją apie tokias priemones turėtų skelbti viešai;

(37) būtina, kad valstybės narės nustatytų sankcijas už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimus ir užtikrintų, kad jos būtų vykdomos. Sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos;

(38) Komisija turėtų sudaryti sąlygas savanoriško Europos taisymo paslaugų kokybės standarto sukūrimui, pavyzdžiui, skatindama ir palengvindama savanorišką įmonių, valdžios institucijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų, kaip antai nepriklausomų taisytojų ir bendruomenės inicijuotų taisymo paslaugų iniciatyvų, bendradarbiavimą kuriant šį standartą arba pateikdama standartizacijos prašymą Europos standartizacijos organizacijoms. Europos taisymo paslaugų kokybės standartas galėtų padidinti vartotojų pasitikėjimą taisymo paslaugomis visoje Sąjungoje. Toks standartas galėtų apimti aspektus, darančius įtaką vartotojų sprendimams dėl taisymo, pavyzdžiui, taisymui atlikti reikalingą laiką, galimybę gauti laikinas pakaitines prekes, kokybės garantijas, kaip antai taisymo komercinę garantiją, ir galimybę naudotis papildomomis paslaugomis, kaip antai taisytojų pasiūlymais dėl išvežimo, įrengimo ir transportavimo;

(39) šioje direktyvoje išdėstytomis vykdymo užtikrinimo nuostatomis nedaromas poveikis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai (ES) 2020/1828 ([21]);

(40) siekiant paskatinti vartotojus pasirinkti pardavėjo atsakomybe atliekamą taisymą prekių atitikčiai užtikrinti, taigi, skatinti taisymą kaip vartotojų pasirenkamą teisių gynimo priemonę prekių atitikčiai užtikrinti, Direktyva (ES) 2019/771 turėtų būti iš dalies pakeista, kad atsakomybės laikotarpis būtų pratęstas 12 mėnesių, kuris turėtų būti pridėtas prie likusio atsakomybės už konkrečią prekę laikotarpio. Tas pratęsimas turėtų būti taikomas vieną kartą. Tačiau valstybės narės galėtų toliau skatinti taisymą numatydamos papildomus pardavėjo atsakomybės laikotarpio pratęsimus tuo atveju, jei prekę vėl reikėtų taisyti. Valstybės narės taip pat galėtų nustatyti arba palikti galioti taisykles, pagal kurias pardavėjo atsakomybė taisymo atveju būtų pratęsta ilgesniems nei 12 mėnesių laikotarpiams. Pagal Direktyvą (ES) 2019/771, kai taikomas atsakomybės laikotarpio pratęsimas, pardavėjas turėtų būti atsakingas už bet kokią neatitiktį, kuri egzistavo prekių pristatymo metu ir kuri paaiškėja per likusį atsakomybės už prekę laikotarpį, kuris apima ir pratęsimą. Atsakomybės laikotarpio pratęsimas neturėtų daryti poveikio Direktyvoje (ES) 2019/771 nustatytoms vartotojų teisėms. Ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių teisei nustatyti arba palikti galioti nuostatas, kuriomis numatomas ilgesnis atsakomybės laikotarpio pratęsimas tik pataisytų dalių atveju, kaip numatyta Direktyvoje (ES) 2019/771. Atsižvelgiant į Direktyva (ES) 2019/771 nustatytą lankstumą, valstybės narės, kurios nenumato fiksuotų pardavėjo atsakomybės terminų arba tik nustato teisių gynimo priemonių senaties terminą, turėtų užtikrinti, kad, taisymo atveju, pardavėjo atsakomybės terminas arba teisių gynimo priemonių senaties terminas būtų bent dveji metai ir 12 mėnesių, kas atitinka Direktyvoje (ES) 2019/771 nustatytą minimalų pardavėjo atsakomybės laikotarpį ir minimalų to laikotarpio pratęsimą taisymo atveju. Atsakomybės laikotarpio pratęsimu būtų skatinamas tvarus vartojimas ir prisidedama prie žiedinės ekonomikos;

(41) siekiant skatinti taisymą pardavėjo atsakomybe vartotojų naudai ir vadovaujantis aplinkos apsaugos sumetimais, Direktyva (ES) 2019/771 turėtų būti iš dalies pakeista dar ir dėl to, kad būtų nustatyta nauja pareiga informuoti

([20]) 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

([21]) 2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 dėl atstovaujamųjų ieškinių siekiant apsaugoti vartotojų kolektyvinius interesus, kuria panaikinama Direktyva 2009/22/EB (OL L 409, 2020 12 4, p. 1).

vartotoją apie teisę pasirinkti taisymą ar pakeitimą ir kad atsakomybės laikotarpis, tam vartotojui pasirinkus taisymą, būtų pratęstas; taip būtų didinamas informuotumas apie abi alternatyvas ir apie pasirinkimo taisyti privalumus. Tuo informavimo reikalavimu būtų skatinamas tvarus vartojimas ir prisidedama prie žiedinės ekonomikos;

(42) siekiant padėti vartotojams ir skatinti taisymą, pardavėjas turėtų, priklausomai nuo atitinkamos prekių kategorijos ypatumų, paskolinti vartotojui pakaitinę prekę tuo atveju, jei taisymas neužbaigiamas per pagrįstą laikotarpį arba vartotojui dėl taisymo sukeliama didelių nepatogumų. Tokia pakaitinė prekė galėtų būti ir atnaujinta prekė. Bet kuriuo atveju pakaitinė prekė vartotojui turėtų būti laikinai paskolinama nemokamai. Be to, pardavėjas vis tiek turėtų pataisyti prekę per pagrįstą laikotarpį. Prekės paskolinimas taisymo laikotarpiui gali padėti išvengti didelių nepatogumų vartotojui, tačiau ši priemonė negali pateisinti nepagrįstai ilgo taisymo laikotarpio. Be to, teisių gynimo priemone pasirinkus pakeitimą ir vartotojui paprašius, pardavėjas galėtų suteikti vartotojui atnaujintą prekę;

(43) siekiant užtikrinti šioje direktyvoje nustatytų taisyklių laikymąsi atstovaujamaisiais ieškiniais, reikia iš dalies pakeisti Direktyvos (ES) 2020/1828 I priedą. Kad valstybių narių paskirtos kompetentingos institucijos bendradarbiautų ir koordinuotų veiksmus tarpusavyje ir su Komisija siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi šioje direktyvoje nustatytų taisyklių, reikia iš dalies pakeisti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2394 ([22]) priedą;

(44) siekiant sudaryti sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams prisitaikyti, turėtų būti nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl kai kurių šios direktyvos straipsnių taikymo. Direktyvos (ES) 2019/771 dalinis pakeitimas turėtų būti taikomas tik pirkimo–pardavimo sutartims, sudarytoms po 2026 m. liepos 31 d., siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir suteikti pardavėjams pakankamai laiko prisitaikyti prie iš dalies pakeistų teisių gynimo priemonių, apimančių taisymą ir pakeitimą;

(45) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. Bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ([23]) valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atžvilgiu teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;

(46) tikslo skatinti vartotojų įsigyjamų prekių taisymą ir taip prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo, kartu užtikrinant aukštą aplinkos ir vartotojų apsaugos lygį, valstybės narės negali deramai pasiekti. Tikėtina, kad atsirandančios nacionalinės privalomos taisyklės, kuriomis skatinamas tvarus vartojimas taisant trūkumus ne taip, kaip numatyta pagal Direktyvos (ES) 2019/771 taikymo sritį, skirsis vienos nuo kitų ir atitinkamai lems vidaus rinkos susiskaidymą. Visiškai suderintų taisyklių dėl trūkumų, už kuriuos atsakomybė tenka pardavėjui, kaip nustatyta Direktyvoje (ES) 2019/771, valstybės narės negali iš dalies pakeisti. Šios direktyvos tikslo, dėl jos masto ir poveikio, būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu visiškai suderinus bendras taisykles, kuriomis skatinamas taisymas pardavėjo ir ne pardavėjo atsakomybe, nustatyta Direktyvoje (ES) 2019/771. Todėl, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

(47) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laisvės ir siekiama užtikrinti visišką atitiktį visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 16, 26, 37, 38 ir 47 straipsniams. Ja prisidedama prie aplinkos kokybės gerinimo pagal Chartijos 37 straipsnį, skatinant tvarų prekių vartojimą ir taip mažinant neigiamą poveikį aplinkai dėl dar galimų pataisyti prekių išmetimo anksčiau laiko. Šia direktyva užtikrinama visiška atitiktis 38 straipsniui dėl vartotojų apsaugos, stiprinant vartotojų teises, susijusias su trūkumais, kurie atsiranda arba paaiškėja, kai pardavėjo atsakomybės terminas, nustatytas pagal Direktyvą (ES) 2019/771, būna pasibaigęs. Ja taip pat užtikrinama laisvė užsiimti verslu pagal Chartijos 16 straipsnį, apsaugant laisvę sudaryti sutartis ir skatinant taisymo paslaugų plėtrą

([22]) 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 345, 2017 12 27, p. 1).

([23]) OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

vidaus rinkoje. Šia direktyva prisidedama prie asmenų su negalia integracijos pagal Chartijos 26 straipsnį, palengvinant asmenims su negalia prieigą prie Europos internetinės platformos. Šia direktyva siekiama užtikrinti visišką atitiktį Chartijos 47 straipsniui dėl teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą taikant veiksmingas vykdymo užtikrinimo priemones,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas, tikslas ir taikymo sritis

1. Šia direktyva nustatomos bendros taisyklės, kuriomis sugriežtinamos nuostatos, susijusios su prekių taisymu, siekiant prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo, kartu užtikrinant aukštą vartotojų ir aplinkos apsaugos lygį.

2. Ši direktyva taikoma vartotojų įsigytų prekių taisymui tais atvejais, kai prekės trūkumai atsiranda arba paaiškėja, kai pardavėjo atsakomybės terminas, nustatytas pagal Direktyvos (ES) 2019/771 10 straipsnį, yra pasibaigęs.

3. 5 ir 6 straipsniai taikomi tik toms prekėms, kurių atžvilgiu II priede išvardytuose Sąjungos teisės aktuose yra numatyti taisomumo reikalavimai, ir tik tokiu mastu, kokiu jie numatyti.

4. Šia direktyva nedaromas poveikis Direktyvai (ES) 2018/958.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1) vartotojas – vartotojas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/771 2 straipsnio 2 punkte;

2) taisytojas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris teikia su to asmens prekyba, verslu, amatu ar profesija susijusias taisymo paslaugas, įskaitant taisymo paslaugas teikiančius gamintojus bei pardavėjus ir su tokiais gamintojais ar pardavėjais susijusius arba nepriklausomus taisymo paslaugų teikėjus;

3) taisymas – taisymas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1781 2 straipsnio 20 punkte;

4) pardavėjas – pardavėjas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/771 2 straipsnio 3 punkte;

5) gamintojas – gamintojas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1781 2 straipsnio 42 punkte;

6) įgaliotasis atstovas – įgaliotasis atstovas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1781 2 straipsnio 43 punkte;

7) importuotojas – importuotojas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1781 2 straipsnio 44 punkte;

8) platintojas – platintojas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1781 2 straipsnio 45 punkte;

9) prekės – prekės, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/771 2 straipsnio 5 punkte, išskyrus vandenį, dujas ir elektrą;

10) atnaujinimas – atnaujinimas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1781 2 straipsnio 18 punkte;

11) taisomumo reikalavimai – reikalavimai pagal II priede išvardytus Sąjungos teisės aktus, keliami prekių taisymui, įskaitant reikalavimus, keliamus išardymo supaprastinimui, ir reikalavimus dėl prieigos prie atsarginių dalių, prie su taisymu susijusios informacijos ir prie prekėms ar specifiniams prekių komponentams taikomų įrankių;

12) patvarioji laikmena – patvarioji laikmena, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/771 2 straipsnio 11 punkte.

3 straipsnis

Suderinimo lygis

Valstybės narės negali savo nacionalinėje teisėje palikti galioti arba į ją įtraukti nuostatų, nukrypstančių nuo šioje direktyvoje nustatytų nuostatų.

4 straipsnis

Europos taisymo informacijos forma

1. Taisytojai gali pateikti vartotojui I priede išdėstytą Europos taisymo informacijos formą. Europos taisymo informacijos forma pateikiama patvariojoje laikmenoje ir per pagrįstą laikotarpį po prašymo pateikimo ir prieš vartotojui įsipareigojant pagal taisymo paslaugų teikimo sutartį.

2. Europos taisymo informacijos forma pateikiama nemokamai.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, tais atvejais, kai trūkumo pobūdžiui bei taisymo rūšiai nustatyti ir taisymo kainai apskaičiuoti reikalinga diagnostikos paslauga, įskaitant fizinę ar nuotolinę apžiūrą, taisytojas gali prašyti vartotojo apmokėti būtinas šios paslaugos išlaidas.

Nedarant poveikio Direktyvai 2011/83/ES, taisytojas informuoja vartotoją apie diagnostikos paslaugos išlaidas.

4. Europos taisymo informacijos formoje aiškiai ir suprantamai nurodomos šios taisymo sąlygos:

a) taisytojo tapatybė;

b) geografinis adresas, kuriuo įsisteigęs taisytojas, taip pat taisytojo telefono numeris bei el. pašto adresas ir, jei yra, kitos internetinės komunikacijos priemonės, leidžiančios vartotojui greitai, efektyviai ir prieinamu būdu susisiekti ir bendrauti su taisytoju;

c) prekė, kurią reikia pataisyti;

d) trūkumo pobūdis ir siūlomo taisymo rūšis;

e) kaina arba, jei jos pagrįstai negalima apskaičiuoti iš anksto, kainos apskaičiavimo būdas ir didžiausia taisymo kaina;

f) laikas, reikalingas taisymui atlikti;

g) galimybė taisymo metu gauti laikinas pakaitines prekes ir laikino pakeitimo išlaidos (jei tokių yra), tenkančios vartotojui;

h) vieta, kurioje vartotojas perduoda prekes taisymui;

i) kai taikytina, galimybė naudotis taisytojo siūlomomis papildomomis paslaugomis, pavyzdžiui, išvežimu, įrengimu ir transportavimu, ir išsamios tų paslaugų išlaidos (jei tokių yra), tenkančios vartotojui;

j) Europos taisymo informacijos formos galiojimo laikotarpis;

k) kai taikytina, papildoma informacija.

5. Europos taisymo informacijos formoje nurodytų taisymo sąlygų taisytojas nekeičia 30 kalendorinių dienų nuo tos formos pateikimo vartotojui dienos. Taisytojas ir vartotojas gali susitarti dėl ilgesnio Europos taisymo informacijos formos galiojimo laiko. Jei vartotojas per galiojimo laiką sutinka su Europos taisymo informacijos formoje nustatytomis sąlygomis, taisytojas privalo pagal tas sąlygas suteikti taisymo paslaugą.

6. Jei taisytojas vartotojui pateikė išsamią ir tikslią Europos taisymo informacijos formą, laikoma, kad jis yra įvykdęs toliau nurodytus reikalavimus:

a) informacijos reikalavimus, susijusius su pagrindinėmis taisymo paslaugos savybėmis, nustatytus Direktyvos 2011/83/ES 5 straipsnio 1 dalies a punkte ir 6 straipsnio 1 dalies a punkte bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB ([24]) 22 straipsnio 1 dalies j punkte;

b) informacijos reikalavimus, susijusius su taisytojo tapatybe ir kontaktine informacija, nustatytus Direktyvos 2011/83/ES 5 straipsnio 1 dalies b punkte ir 6 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose, Direktyvos 2006/123/EB 22 straipsnio 1 dalies a punkte bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB ([25]) 5 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose;

c) informacijos reikalavimus, susijusius su kaina, nustatytus Direktyvos 2011/83/ES 5 straipsnio 1 dalies c punkte ir 6 straipsnio 1 dalies e punkte bei Direktyvos 2006/123/EB 22 straipsnio 1 dalies i punkte ir 3 dalies a punkte;

d) informacijos reikalavimus, susijusius su taisymo paslaugos atlikimo tvarka ir laiku, nustatytus Direktyvos 2011/83/ES 5 straipsnio 1 dalies d punkte ir 6 straipsnio 1 dalies g punkte.

5 straipsnis

Pareiga pataisyti

1. Valstybės narės užtikrina, kad, vartotojui paprašius, gamintojas pataisytų prekes, kurių atžvilgiu taikomi II priede nurodytuose Sąjungos teisės aktuose numatyti taisomumo reikalavimai, ir tokiu mastu, kokiu jie numatyti. Gamintojas neprivalo taisyti tokių prekių, kurių pataisyti neįmanoma. Kad įvykdytų savo pareigą pataisyti, gamintojas gali taisymui pasamdyti subrangovus.

2. Taisymas pagal 1 dalį atliekamas laikantis šių sąlygų:

a) jis atliekamas nemokamai arba už pagrįstą kainą;

b) jis atliekamas per pagrįstą laikotarpį nuo to momento, kai gamintojas fiziškai perima prekę, gauna prekę arba vartotojas suteikia jam galimybę naudotis preke;

c) gamintojas taisymo laikotarpiu gali nemokamai arba už pagrįstą mokestį paskolinti vartotojui pakaitinę prekę, ir

d) tais atvejais, kai pataisyti neįmanoma, gamintojas gali pasiūlyti vartotojui atnaujintą prekę.

3. Jei gamintojas, kuriam pagal 1 dalį taikoma pareiga pataisyti, yra įsisteigęs ne Sąjungoje, gamintojo pareigą vykdo jo įgaliotasis atstovas Sąjungoje. Jeigu gamintojas neturi įgaliotojo atstovo Sąjungoje, gamintojo pareigą vykdo atitinkamos prekės importuotojas. Jei importuotojo nėra, gamintojo pareigą vykdo atitinkamos prekės platintojas. Kad įvykdytų savo pareigą pataisyti, įgaliotasis atstovas, importuotojas ir platintojas gali taisymui pasamdyti subrangovus.

4. Gamintojai, tiekiantys atsargines dalis ir įrankius prekėms, kurioms taikomi šios direktyvos II priede išvardyti Sąjungos teisės aktai, tas atsargines dalis ir įrankius siūlo už pagrįstą kainą, kuri neatgrasytų nuo taisymo.

5. Gamintojai arba, kai taikytina, įgaliotieji atstovai, importuotojai arba platintojai, kuriems pagal šį straipsnį tenka pareiga pataisyti, užtikrina, kad vartotojai galėtų laisvai prieinamoje interneto svetainėje gauti informaciją apie orientacines kainas, taikomas už tipinį prekių, kurioms taikomi II priede išvardyti Sąjungos teisės aktai, taisymą.

([24]) 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36).

([25]) 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).

6. Gamintojai nenaudoja jokių sutarties sąlygų, aparatinės ar programinės įrangos metodų, kurie trukdytų pataisyti prekes, kurioms taikomi II priede išvardyti Sąjungos teisės aktai, išskyrus atvejus, kai tai pateisinama teisėtais ir objektyviais veiksniais, įskaitant intelektinės nuosavybės teisių apsaugą pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę. Gamintojai, visų pirma, netrukdo nepriklausomiems taisytojams naudoti originalių ar naudotų atsarginių dalių, modeliui tinkamų atsarginių dalių ir naudojant 3D spausdinimo techniką pagamintų atsarginių dalių, kai tos atsarginės dalys atitinka Sąjungos arba nacionalinės teisės reikalavimus, kaip antai, gaminių saugos arba intelektinės nuosavybės teisių reikalavimus. Šia dalimi nedaromas poveikis specialiems II priede išvardytų Sąjungos teisės aktų reikalavimams, taip pat Sąjungos ir nacionalinei teisei, kuria numatoma intelektinės nuosavybės teisių apsauga.

7. Gamintojai neatsisako taisyti prekių, kurioms taikomi II priede išvardyti Sąjungos teisės aktai, vien dėl to, kad ankstesnį taisymą atliko kiti taisytojai arba kiti asmenys.

8. Nedarant poveikio pareigai pataisyti pagal šį straipsnį, vartotojai gali prašyti pataisyti bet kurio pasirinkto taisytojo.

9. Komisija pagal 20 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas atnaujinant Sąjungos teisės aktų, kuriais nustatomi taisomumo reikalavimai, sąrašą atsižvelgiant į reglamentavimo pokyčius. Komisija priima tokius deleguotuosius aktus nepagrįstai nedelsdama po atitinkamo Sąjungos teisės akto paskelbimo ir ne vėliau kaip per 12 mėnesių po tokio paskelbimo.

6 straipsnis

Informacija apie pareigą pataisyti

Valstybės narės užtikrina, kad gamintojas arba, kai taikytina, įgaliotasis atstovas, importuotojas arba platintojas nemokamai bent visą laikotarpį, kuriuo jiems pagal 5 straipsnį tenka pareiga pataisyti, lengvai prieinamu, aiškiu ir suprantamu būdu teiktų informaciją apie jų teikiamas taisymo paslaugas.

7 straipsnis

Europos internetinė taisymo platforma

1. Sukuriama Europos internetinė taisymo platforma (toliau – Europos internetinė platforma), kurioje vartotojai galėtų rasti taisytojus ir, kai taikytina, atnaujintų prekių pardavėjus, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjus arba bendruomenės inicijuotas taisymo iniciatyvas. Europos internetinę platformą sudaro nacionalinės skiltys, kuriose naudojama bendra internetinė sąsaja, ir joje pateikiamos nuorodos į 3 dalyje nurodytas nacionalines internetines taisymo platformas (toliau – nacionalinės internetinės platformos).

2. Komisija ne vėliau kaip 2027 m. liepos 31 d. sukuria bendrą internetinę Europos internetinės platformos sąsają. Ta bendra internetinė sąsaja turi atitikti 6 dalyje nustatytus reikalavimus ir būti prieinama visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis. Po to Komisija užtikrina techninę bendros internetinės sąsajos priežiūrą.

3. Savo nacionalinėms skiltims valstybės narės naudoja 2 dalyje nurodytą bendrą internetinę sąsają. Tačiau valstybės narės, turinčios bent vieną nacionalinę internetinę platformą, nesvarbu, ar viešąją ar privačią, apimančią visą jų teritoriją ir atitinkančią 6 dalies nuostatas, nacionalinės skilties Europos internetinėje platformoje sukurti neprivalo. Vietoj to Europos internetinėje platformoje pateikiamos nuorodos į tokias nacionalines internetines platformas. Valstybės narės užtikrina, kad jų nacionalinės internetinės platformos pradėtų veikti ne vėliau kaip 2027 m. liepos 31 d.

4. Valstybės narės gali išplėsti joms Europos internetinėje platformoje skirtos nacionalinės skilties arba, kai taikytina, savo nacionalinės internetinės platformos aprėptį, kad ji apimtų ne tik taisytojus, bet ir prekių, kurios buvo atnaujintos, pardavėjus, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjus arba bendruomenės inicijuotas taisymo iniciatyvas.

5. Naudojimasis nacionalinėmis skiltimis ir nacionalinėmis internetinėmis platformomis Europos internetinėje platformoje vartotojams yra nemokamas. Taisytojai ir, kai taikytina, prekių, kurios buvo atnaujintos, pardavėjai ir atnaujinimui skirtų prekių su trūkumais pirkėjai arba bendruomenės inicijuotos taisymo iniciatyvos registruojasi savanoriškai.

6. Nacionalinėse skiltyse, kuriose naudojama bendra internetinė sąsaja, ir nacionalinėse internetinėse platformose turi būti šios galimybės:

a) paieškos funkcijos pagal prekes, taisymo paslaugų teikimo vietą, įskaitant žemėlapiu grindžiamą funkciją, tarpvalstybinį paslaugų teikimą, taisymo sąlygas, įskaitant taisymui atlikti reikalingą laiką, galimybę gauti laikinas pakaitines prekes ir vietą, kurioje vartotojas perduoda taisymui skirtas prekes, taisytojų siūlomų papildomų paslaugų, įskaitant išvežimą, įrengimą ir transportavimą, prieinamumą ir sąlygas, taip pat taikomus Europos ar nacionalinius taisymo kokybės standartus;

b) kai taikytina, prekių, kurios buvo atnaujintos, pardavėjų ir atnaujinimui skirtų prekių su trūkumais pirkėjų arba bendruomenės inicijuotų taisymo iniciatyvų paieškos funkcija;

c) galimybė vartotojams paprašyti taisytojų, kurie siūlo Europos taisymo informacijos formą, pateikti tokią formą;

d) galimybė taisytojams reguliariai atnaujinti kontaktinę informaciją ir paslaugas;

e) galimybė taisytojams nurodyti, kad jie laikosi taikomų Sąjungos arba nacionalinių kokybės standartų;

f) prieiga per nacionalines svetaines, sujungtas su bendraisiais skaitmeniniais vartais, sukurtais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1724 ([26]);

g) prieinamumas asmenims su negalia, ir

h) naudotojams skirtos kontaktinės formos, kad jie galėtų pranešti apie technines problemas, susijusias su Europos internetinės platformos veikimu, taip pat apie taisytojų ir, kai taikytina, prekių, kurios buvo atnaujintos, pardavėjų, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjų arba bendruomenės inicijuotų taisymo iniciatyvų teikiamos informacijos netikslumus.

7. Europos internetinė platforma sudaro sąlygas rinkti ne asmens duomenis, susijusius su nacionalinių skilčių veikimu.

8. Valstybės narės ir Komisija imasi tinkamų priemonių informuoti vartotojus, atitinkamus ekonominės veiklos vykdytojus ir pardavėjus apie galimybę naudotis Europos internetine platforma.

8 straipsnis

Ekspertų grupė

Komisija įsteigia ekspertų grupę, kurią sudaro visų valstybių narių atstovai ir kuriai pirmininkauja Komisijos atstovas. Ekspertų grupės užduotis – konsultuoti Komisiją dėl Europos internetinės platformos ir jos nacionalinių skilčių kūrimo ir veikimo.

9 straipsnis

Nacionaliniai kontaktiniai punktai

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2026 m. liepos 31 d. informuoja Komisiją apie:

a) nacionalinius kontaktinius punktus, kuriuos jos paskyrė Europos internetinės platformos klausimams spręsti, arba

b) nacionalines internetines platformas, kurias jos įsteigė arba įsteigs pagal 7 straipsnio 3 dalį.

2. Valstybės narės, kurios naudojasi Europos internetinės platformos nacionalinėmis skiltimis, gali ne vėliau kaip 2026 m. liepos 31 d. patvirtinti sąlygas dėl taisytojų ir, kai taikytina, prekių, kurios buvo atnaujintos, pardavėjų, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjų arba bendruomenės inicijuotų taisymo iniciatyvų prieigos prie jų nacionalinės skilties registracijos tikslais, laikydamosi Sąjungos teisės. Tokiose sąlygose visų pirma gali būti numatyta, kad nacionalinis kontaktinis punktas turi iš anksto patvirtinti registraciją nacionalinėje skiltyje, arba gali būti numatyti profesinės kvalifikacijos reikalavimai. Tokios valstybės narės iki tos datos informuoja Komisiją apie visas patvirtintas prieigos sąlygas.

([26]) 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1).

3. Valstybės narės, kurios naudojasi Europos internetinės platformos nacionalinėmis skiltimis ir taiko šio straipsnio 2 dalyje nurodytas sąlygas, užtikrina, kad jų nacionalinė skiltis pradėtų veikti per 6 mėnesius nuo tos dienos, kurią Komisija pateikia 7 straipsnio 2 dalyje numatytą bendrą internetinę sąsają.

4. Nacionalinio kontaktinio punkto užduotys:

a) taisytojams ir, kai taikytina, prekių, kurios buvo atnaujintos, pardavėjams, atnaujinti skirtų prekių su trūkumais pirkėjams ir bendruomenės inicijuotoms taisymo iniciatyvoms suteikti prieigą prie nacionalinės skilties registracijos tikslais;

b) užtikrinti, kad būtų laikomasi valstybių narių pagal 2 dalį nustatytų bet kokių prieigos sąlygų, ir

c) padėti Komisijai eksploatuoti Europos internetinės platformos nacionalines skiltis.

10 straipsnis

Labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms taikomos priemonės

Kai tikslinga, Komisija patvirtina gaires, kuriomis visų pirma siekiama padėti labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų ir pareigų.

11 straipsnis

Vykdymo užtikrinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatytos tinkamos ir veiksmingos priemonės šios direktyvos reikalavimų vykdymui užtikrinti.

2. 1 dalyje nurodytos priemonės apima nuostatas, pagal kurias vienas ar daugiau toliau nurodytų subjektų, kaip nustatyta pagal nacionalinę teisę, remdamiesi nacionaline teise gali imtis veiksmų teismuose ar kompetentingose valstybės narės administracinėse institucijose, siekiant užtikrinti, kad būtų taikomos nacionalinės nuostatos, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę:

a) viešieji subjektai arba jų atstovai;

b) organizacijos, turinčios teisėtą interesą apsaugoti vartotojus arba aplinką;

c) profesinės organizacijos, turinčios teisėtą interesą imtis veiksmų.

12 straipsnis

Vartotojams teikiama informacija

Valstybės narės imasi tinkamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad vartotojai galėtų susipažinti su informacija apie vartotojų teises pagal šią direktyvą ir informacija apie tų teisių užtikrinimo būdus, be kita ko, nacionalinėse svetainėse, sujungtose su bendraisiais skaitmeniniais vartais, nustatytais Reglamentu (ES) 2018/1724.

13 straipsnis

Taisymą skatinančios valstybių narių priemonės

1. Valstybės narės imasi bent vienos taisymą skatinančios priemonės.

2. Valstybės narės ne vėliau kaip 2029 m. liepos 31 d. praneša Komisijai apie vieną ar daugiau priemonių, kurių jos ėmėsi pagal 1 dalį. Komisija viešai skelbia informaciją apie priemones, apie kurias pranešė valstybės narės.

14 straipsnis

Privalomasis pobūdis

1. Jei šioje direktyvoje nenumatyta kitaip, bet koks sutartimi įformintas susitarimas, pagal kurį vartotojo nenaudai draudžiama taikyti nacionalines šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, nukrypstama nuo šių priemonių arba pakeičiamas jų poveikis, vartotojui nėra privalomas.

2. Šia direktyva taisytojui nedraudžiama siūlyti vartotojui didesnę jo apsaugą užtikrinančių sutartinių sąlygų, nei numatytosios šioje direktyvoje.

15 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų pažeidus pagal 4, 5 ir 6 straipsnius priimtas nacionalines nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės ne vėliau kaip 2026 m. liepos 31 d. praneša apie tas taisykles ir tas priemones Komisijai ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

16 straipsnis

Direktyvos (ES) 2019/771 daliniai pakeitimai

Direktyva (ES) 2019/771 iš dalies keičiama taip:

1) 7 straipsnio 1 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) būti tokio kiekio bei pasižymėti tokiomis ypatybėmis ir kitomis savybėmis, įskaitant su patvarumu, taisomumu, funkcionalumu, suderinamumu ir saugumu susijusias savybes, kuriomis paprastai pasižymi tokios pačios rūšies prekės ir kurių vartotojas pagrįstai gali tikėtis, atsižvelgdamas į prekių pobūdį ir į bet kokius pardavėjo arba kitų asmenų, dalyvavusių ankstesnėse sandorių grandinės grandyse, įskaitant gamintoją, arba jų vardu pateiktus viešus pareiškimus, visų pirma reklamuojant prekes arba jas ženklinant.“;

2) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„2a. Jei pagal 13 straipsnio 2 dalį taisymas atliekamas kaip teisių gynimo priemonė siekiant užtikrinti prekių atitiktį, atsakomybės laikotarpis pratęsiamas vieną kartą dvylikai mėnesių.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Valstybės narės gali palikti galioti tuos pačius arba nustatyti ilgesnius terminus, nei nurodytieji 1, 2 ir 2a dalyse.“;

c) įterpiama ši dalis:

„5a. Valstybės narės, kurios pagal 3 arba 5 dalį nenumato fiksuotų pardavėjo atsakomybės terminų arba tik nustato teisių gynimo priemonių senaties terminą, gali nukrypti nuo 2a dalies, jei jos užtikrina, kad, taisymo atveju, pardavėjo atsakomybės terminas arba teisių gynimo priemonių senaties terminas būtų bent treji metai.“;

3. 13 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„2a. Prieš suteikdamas teisių gynimo priemonę siekiant užtikrinti prekių atitiktį, pardavėjas informuoja vartotoją apie vartotojo teisę pasirinkti, ar pataisyti prekę, ar ją pakeisti, taip pat apie galimą atsakomybės laikotarpio pratęsimą, kaip numatyta 10 straipsnio 2a dalyje.“;

4. 14 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Prekės pataisomos arba pakeičiamos:

a) nemokamai;

b) per pagrįstą laikotarpį nuo momento, kai vartotojas informavo pardavėją apie neatitiktį;

c) nesukeliant vartotojui didelių nepatogumų, atsižvelgiant į prekių pobūdį ir paskirtį, dėl kurios prekės reikalingos vartotojui.

Taisymo metu, atsižvelgiant į atitinkamos prekių kategorijos ypatumus, visų pirma į vartotojo poreikį, kad tokios prekės būtų nuolat prieinamos, pardavėjas gali nemokamai suteikti vartotojui pakaitinę prekę, be kita ko, paskolinti atnaujintą prekę.

Pardavėjas tam, kad įvykdytų savo pareigą pakeisti prekę, gali, gavęs aiškų vartotojo prašymą, pateikti atnaujintą prekę.“

17 straipsnis

Direktyvos (ES) 2020/1828 dalinis pakeitimas

Direktyvos (ES) 2020/1828 I priedas papildomas šiuo punktu:

„69. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1799 dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių taisymas, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2394 bei direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828 (OL L, 2024/1799, 2024 7 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1799/oj).“

18 straipsnis

Reglamento (ES) 2017/2394 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) 2017/2394 priedas papildomas šiuo punktu:

„29. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1799 dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių taisymas, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2394 bei direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828 (OL L, 2024/1799, 2024 7 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1799/oj).“

19 straipsnis

Komisijos ataskaitos ir peržiūra

1. Komisija ne vėliau kaip 2031 m. liepos 31 d. pateikia ataskaitą dėl šios direktyvos taikymo. Ataskaitoje įvertinama, kaip šia direktyva, visų pirma jos 5 ir 16 straipsniais, prisidėta skatinant taisymą vidaus rinkoje, įskaitant prekių, kurioms taikomi taisomumo reikalavimai, taisymą, kuriam netaikoma teisinė garantija, ir vartotojų pasirinkimą taisyti pagal teisinę garantiją, taip pat įvertinamas šios direktyvos poveikis įmonėms ir vartotojams.

2. Ataskaitoje taip pat įvertinamas paskatų rinktis taisyti, įskaitant teisinės garantijos pratęsimą, veiksmingumas, taip pat poreikis skatinti komercines taisymo paslaugų garantijas ir priimti taisytojų atsakomybės už taisymą taisykles.

3. 7 straipsnio atžvilgiu ataskaitoje įvertinamas Europos internetinės platformos veiksmingumas remiantis informacija apie aktyvių taisymo paslaugų teikėjų skaičių ir Europos internetine platforma pasinaudojusių vartotojų skaičių.

4. Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, kurios reikia tai ataskaitai parengti. Kai tinkama, prie tos ataskaitos pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

5. Suderinimo lygis, kurio reikia, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos įmonėms vidaus rinkoje, įskaitant valstybių narių nacionalinės teisės aktų, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, konvergenciją ir skirtumus, visų pirma dėl atsakomybės laikotarpių, yra vertinamas atliekant Direktyvos (ES) 2019/771 25 straipsnyje numatytą peržiūrą.

20 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 5 straipsnio 9 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šešerių metų laikotarpiui nuo 2024 m. rugpjūčio 31 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki šešerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5 straipsnio 9 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 5 straipsnio 9 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

21 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Šios direktyvos 16 straipsnis netaikomas pirkimo–pardavimo sutartims, sudarytoms anksčiau nei 2026 m. liepos 31 d.

22 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2026 m. liepos 31 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos pateikimo tvarką nustato valstybės narės.

Valstybės narės tas nuostatas taiko nuo 2026 m. liepos 31 d.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

24 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2024 m. birželio 13 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*
R. METSOLA	M. MICHEL

I PRIEDAS

EUROPOS TAISYMO INFORMACIJOS FORMA

I dalis

Taisymo paslaugą teikiančio taisytojo tapatybė ir kontaktiniai duomenys

Taisytojas	[Vardas ir pavardė/pavadinimas]
Adresas	[Geografinis adresas, skirtas vartotojui]
Telefono numeris	
E. pašto adresas	
Kitos internetinės komunikacijos priemonės, kuriomis vartotojas gali greitai ir veiksmingai susisiekti su taisytoju ir su juo bendrauti (jeigu taisytojas jas yra nurodęs)	

II dalis

Informacija apie taisymo paslaugą

Taisytina prekė	[Prekės identifikavimas]
Gedimo pobūdis	[Gedimo aprašymas]
Siūlomas taisymas	[Priemonės, kurių bus imtasi gedimui pašalinti]
Taisymo kaina, o jeigu jos apskaičiuoti negalima, taikytinas apskaičiavimo metodas ir didžiausia taisymo kaina	[Bendra taisymo paslaugos suma arba, jei jos nurodyti neįmanoma, apskaičiavimo metodas ir viršutinė riba, eurais/nacionaline valiuta]
Taisymo užbaigimo laikas	[Laikas, iki kurio taisytojas įsipareigoja atlikti paslaugą, dienomis]
Galimybė gauti laikiną pakaitinę prekę	[Laikina pakaitinė prekė reiškia, kad taisymo laikotarpiu vartotojui bus pateikta lygiavertė prekė; taisytojas turi nurodyti „Taip“ arba „Ne“]
Jei taip, nurodyti atitinkamas išlaidas, jei jų yra:	[eurais/nacionaline valiuta]
Prekės perdavimo vieta	[Vieta, kurioje vartotojas perduoda prekę taisymui]
Jei taikytina, teikiamos papildomos paslaugos	[Nurodyti, ar yra siūloma papildomų paslaugų, kaip antai išvežimas, įrengimas ir transportavimas, ir kokiu mastu jos teikiamos, arba nurodyti „nėra“, jei atliekant atitinkamą taisymą nesiūloma jokių papildomų paslaugų]
Jei taip, nurodyti atitinkamas išlaidas, jei jų yra:	[eurais/nacionaline valiuta, už kiekvieną siūlomą paslaugą]
Europos taisymo informacijos formos galiojimo laikotarpis	[Galiojimo laikotarpis, ne trumpesnis kaip 30 dienų]
Jei taikytina, papildoma informacija.	

Laužtiniuose skliaustuose taisytojui paaiškinama, kokią informaciją reikia pateikti, todėl ten turi būti įrašyta atitinkama informacija.

II PRIEDAS

SĄJUNGOS TEISĖS AKTŲ, KURIAIS NUSTATOMI TAISOMUMO REIKALAVIMAI, SĄRAŠAS

1. Buitinės skalbyklės ir buitinės skalbyklės-džiovyklės pagal Komisijos reglamentą (ES) 2019/2023 ([1])
2. Buitinės indaplovės pagal Komisijos reglamentą (ES) 2019/2022 ([2])
3. Šaldymo prietaisai pagal Komisijos reglamentą (ES) 2019/2019 ([3])
4. Elektroniniai vaizduokliai pagal Komisijos reglamentą (ES) 2019/2021 ([4])
5. Suvirinimo įranga pagal Komisijos reglamentą (ES) 2019/1784 ([5])
6. Dulkių siurbliai pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 666/2013 ([6])
7. Serveriai ir duomenų saugojimo gaminiai pagal Komisijos reglamentą (ES) 2019/424 ([7])
8. Mobilieji telefonai, belaidžiai telefonai ir kišeniniai kompiuteriai pagal Komisijos reglamentą (ES) 2023/1670 ([8])
9. Buitinės būgninės džiovyklės pagal Komisijos reglamentą (ES) 2023/2533 ([9])
10. Prekės su mažųjų transporto priemonių baterijomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1542 ([10])

([1]) 2019 m. spalio 1 d. Komisijos reglamentas (ES) 2019/2023, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi buitinių skalbyklių ir skalbyklių-džiovyklių ekologinio projektavimo reikalavimai, iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1275/2008 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1015/2010 (OL L 315, 2019 12 5, p. 285).

([2]) 2019 m. spalio 1 d. Komisijos reglamentas (ES) 2019/2022, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi buitinių indaplovių ekologinio projektavimo reikalavimai, iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1275/2008 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1016/2010 (OL L 315, 2019 12 5, p. 267).

([3]) 2019 m. spalio 1 d. Komisijos reglamentas (ES) 2019/2019, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi šaldymo aparatų ekologinio projektavimo reikalavimai ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 643/2009 (OL L 315, 2019 12 5, p. 187).

([4]) 2019 m. spalio 1 d. Komisijos reglamentas (ES) 2019/2021, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi elektroninių vaizduoklių ekologinio projektavimo reikalavimai, iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1275/2008 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 642/2009 (OL L 315, 2019 12 5, p. 241).

([5]) 2019 m. spalio 1 d. Komisijos reglamentas (ES) 2019/1784, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi suvirinimo įrangos ekologinio projektavimo reikalavimai (OL L 272, 2019 10 25, p. 121).

([6]) 2013 m. liepos 8 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 666/2013, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi dulkių siurblių ekologinio projektavimo reikalavimai (OL L 192, 2013 7 13, p. 24).

([7]) 2019 m. kovo 15 d. Komisijos reglamentas (ES) 2019/424, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi serveriams ir duomenų saugojimo gaminiams keliami ekologinio projektavimo reikalavimai ir iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 617/2013 (OL L 74, 2019 3 18, p. 46).

([8]) 2023 m. birželio 16 d. Komisijos reglamentas (ES) 2023/1670, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi išmaniųjų telefonų, mobiliųjų telefonų, kurie nėra išmanieji telefonai, belaidžių telefonų ir kišeninių kompiuterių ekologinio projektavimo reikalavimai ir iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) 2023/826 (OL L 214, 2023 8 31, p. 47).

([9]) 2023 m. lapkričio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) 2023/2533, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi buitinių būgninių džiovyklių ekologinio projektavimo reikalavimai, iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) 2023/826 ir panaikinimas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 932/2012 (OL L, 2023/2533, 2023 11 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2533/oj).

([10]) 2023 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1542 dėl baterijų ir baterijų atliekų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB bei Reglamentas (ES) 2019/1020 ir panaikinama Direktyva 2006/66/EB (OL L 191, 2023 7 28, p. 1).